

Ipsæ in Æthiopia fidem prædicavit, ut testatur Martyrologium Romanum) & altera S. Marci, Alexandrinæ Ecclesiæ (cujus fuit primus Antistes) tradita, eandem veritatem confirmant, etsi plures seriptores velint; non omnia, quæ in ipsis Liturgiis leguntur, fuisse ab iisdem Sanctis Evangelistis composita. Fateatur tamen omnes, ab iisdem Sanctis Liturgiis ipsas prodidisse; & formam substantialem celebrationis Missæ eas continere circa materiam Corporis, & Sanguinis Christi; circa verba consecrationis, oblationis, & plurium aliarum orationum, & precum; ut legitur in eadem Liturgia Sancti Marci, impressa nunc in novissima Bibliotheca Patrum tom. 2. pag. 9.

At Divi Jacobi fratris Domini, Jerosolymorum Episcopi celeberrima omnium est Liturgia, & celebrandæ Missæ ordinatio; de qua satis sit transcribere sensum duorum Cardinalium Baronii, & Bonæ, & eorum verba referre. Itaque Eminentiss. Card. Baronius in *Analibus ad Christi an. 63. n. 17.* hæc habet: *Exstat ab eodem Jacobo sive Ecclesiæ tradita Sacrificii forma, nempe Missa; idque non ex apocryphis testatam reperimus, sed majorum auctoritate; certè si quis cum is conferat, que Cyrillus ejusdem Ecclesiæ Jerosolymorum Episcopus in suis Mystagogicis orationibus habet, planè cognoscet, ea ab ipsa Jacobi Missa esse accepta; ut illud, quod Sacerdos alta voce diceret, Surlum corda; & que de immensa gloria Dei præfari soleat ante Sacra mysteria; vel quod idem diceret: Orate pro Vivis, & Defunctis: deque eo, quod in clamarer Diaconus ante sumptionem divinarum Mysteriorum: Oculamini invicem in Oculo Sancto: atque ea accepturum intonare: Sancta Sanctis: Et de populo responderet: Unus est Sanctus, &c. Ac rursum quæ cantores inter sumptionem Sacre Eucharistiæ illud Psalmi 33. concinerent: Gustate, & videte, quoniam suavis est Dominus. Et alia hujusmodi; que omnia idem Cyrillus non aliunde, quam ex Jacobi Liturgia cognoscitur accepisse.*

Emin. autem Cardinalis bona refert plures Auctores de eadem Liturgia Divi Jacobi pro ejus veritate scribentes; & in d. lib. 1. *Rev. Liturgic. c. 8. n. 2.* ita prosequitur: *Scriptis de illa eruditissimam Epistolam ad Bertoldum Nibesium Leo Allatius in ejus Synnidiis editam pag. 176. qua eam ab Hæreticorum oppositionibus vindicat; & prolatis Antiquorum testimoniiis genuinum Jacobi factum esse demonstrat. Magni autem ponderis, ad ejus veritatem stabilendam, in primis est perpetua Ecclesiæ Græcæ traditio, que illam semper ut legitimam agnovit. Consentium Græcis Syri, qui teste Abrahamo Ecbeleni in notis ad Hebediesu de Scripioribus Chaldaicis pag. 135. asserunt, Sanctum Jacobum primum omnium Liturgiam scripsisse; & ad ejus normam ceteras institutas fuisse, idque confirmat Abraham, Joannis Maronis, qui intra sextum, & septimum vivebat seculum, aliorumque antiquorum testimonio; qui in ejus Liturgicæ commentariis affirmant, hanc traditionem ad ipsos per manus deducam à tempore Apostolorum, Accedunt traditioni ejusdem exemplaria in vetustissimis Codicibus exarata, & ex eorum Patrum excerptæ apud Allatium auctoritates ad Catholicæ fidei dogmata comprobanda. Synodus Trullana, can. 32. ejus testimonio utitur, ut resellat eorum errorem qui solam aquam in Sacrificio offerrebant. Manuel Malaxus in Homocanone cap. 220. Eam in usu fuisse ait, usque ad tempora Basilii Magni, ejusque meminit Proclus in Tractatu, De Traditione Divinæ Liturgiæ; & Cyrillus Jerosolymitanus multa ex ea transulit in quintam Catechesium Mystagogicam. Hucusque Cardinalis Bona; qui subinde retolvit objectiones, quæ sectarii conantur facere contra eandem Divi Jacobi Liturgiam, ex qua animis catho-*

licorum evidenter patet, ipsum Sanctum Apostolum, sicuti & alios, solemni ritu incrementum, & tremendum Sacrificium Missæ, celebrasse, atque aliis celebrandum tradidisse.

S. Barnabæ pariter Apostoli Liturgia hic etiam venit recolenda, de qua memoriam facit Alexander Monachus in ejus vita apud Metaphrasam. Sed quia non reperitur impressa unà cum aliis, creditur periisse, ut ait Emin. Bona lib. 1. cap. 8. n. 4.

S. Clementis verò, qui fuit discipulus Principis Apostolorum, celebrans est Liturgia, de qua ita sentit Emin. Card. Bellarminus de *Scriptorib. Ecclesiasticis. Anno 92. de S. Clemente Romano*, videlicet: *De Liturgia S. Clementis idem forè dicendum occurrit, quod de Liturgia S. Jacobi, eam verè Clementis esse, sed à posterioribus auctam. Credibile autem est, Clementem non ex proprio judicio, sed ex ritu, quem observari viderat à S. Petro, Liturgiam composuisse. Idem asserit Emin. Card. Baronius Anno 102. n. 23. & Card. Bona d. lib. 1. c. 8. n. 4. apud quos Auctores antiqui de eadem Liturgia Clementis differentes allegantur.*

S. Dionysii Areopagite denique Liturgiam supra dictis esse annexendam plerique existimant, quam ipse magnifico stylo describit cap. 3. *Ecclesiasticæ Hierarchie*. Cùm enim Sanctus iste fuerit Divi Pauli Apostoli discipulus, & Athenarum Episcopus, rationi consentaneum videtur, quod ab eodem Apostolo Missæ Sacrificii ritum, & cæremonia accepisset, à quo fide fuerat imbutus, illaque adhiberit in Sacrificando, & suis successoribus reliquerit adhibendas. Non me latet, diversos scripores in dubium vertere, an omnia opera S. Dionysii ab ejus calamo prodierint, ut notat Eminentiss. Card. Bona d. lib. 1. cap. 8. n. 5. Sed erudita est Apologia P. Halloix Societatis Jesu, qua vindicat ab objectis opera ejusdem S. Dionysii Areopagite; que legitur impressa in principio ipsorum operum in *Bibliotheca Patrum novissima tom. 2. pag. 115.* Fortissimum itaque est fundamentum incrementi Sacrificii Missæ prædicta Liturgia S. Dionysii, qua certificamur, ipsum Sanctum summam pietate, & devotione Sacrosanctum Corpus, & Sanguinem Christi Litare confestim.

Septimum, & ultimum testimonium deprecamus 27 ex decretis, & gestibus Sanctorum Pontificum, ac Sanctorum Patrum, & Ecclesiæ Doctorem, qui secundo, tertio, & quarto seculo de incremento Sacre Eucharistiæ Sacrificio absque ulla hæsitatione vel sanxerunt, vel locuti sunt. De Santo Anacleto Papa, electo anno Christi 103. habetur in Breviario Romano die 13. Julii, quod decrevit, *Ut in Missa, peracta consecratione, omnes communicarent.* De S. Thelephoro, qui fuit creatus Papa anno Christi 142. notum est omnium, quod ipse ordinaverit tres Missas celebrari in festo Natalis Domini, & quod in Sacrificio Missæ diceretur *Gloria in excelsis Deo*, ut scribit Eminent. Cardin. Baronius ad *Anun. 154. num. 2.* De S. Pio Papa primo, qui creatus fuit Anno Christi 158. narrat Breviarius Romanus die 11. Julii, quod *Pannam intulit in Sacerdotem, cujus negligentia de Sanguine Domini aliquid stillaverit, scilicet in Sacrificio Missæ.* Idem Sanctus scribens ad Justum Episcopum Viennensem Sacrificium Missam vocat, dicens: *Soror nostra Eupropia, sicut bene recordaris, titulum domus sue pauperibus assignavit; ubi nunc cum pauperibus nostris commorantur Missas agimus.* Ita Eminentiss. Cardin. Baronius Anno 34. num. 60. S. Anicetus electus Romanus Pontifex Anno Christi 167. invitavit S. Polycarpum Smyræ Episcopum, qui Romam venerat, ut Sacrificium Sacre Eucharistiæ offerret, teste Eusebio in *Hist. lib. 5. cap. 24.* relato per Cardin. Baronium Anno 46. num. 12. S. Cornelius Papa Anno Christi 254. scripsit ad Lepidicum Viennensem Episcopum his verbis: *Publiod neque cryptis notioribus Missas agere Christianis licet: ut notat*

notat

notat idem Cardin. Baronius d. Anno 34. n. 60. & Tertullianus, qui florebat Anno Christi 230. in libro de *Velandis Virginib. cap. 11. in fine* affirmat, quod suo tempore in celebratione Matrimoniorum celebrabatur etiam Sacrificium Missæ, ut refert Card. Baronius Anno 57. n. 49. His addendi sunt S. Hippolytus Martyr, S. Ambrosius, S. Gregorius Nissenus, S. Augustinus, S. Joannes Chrysostomus, & alii præclari Ecclesiæ Doctores, qui suis scriptis eam illustrarunt in tertio, & quarto, ac quinto seculo; & expressè testificaverunt, Missam esse verum, & proprium Sacrificium, in quo offertur Deo Caro, & Sanguis JESU CHRISTI sub speciebus consecratis Panis, & Vini; quorum Doctorem verba recitat Emin. Card. Bellarminus d. lib. 1. d. Missa cap. 15. adeo ut, absque magna impudentia, Christianus homo de hac veritate non possit dubitare.

28 Tandem pro hac eadem infallibili, & de fide veritate faciunt etiam dicta Sanctorum Patrum, & decreta Summorum Pontificum primi, secundi, & tertii sæculi circa Vestes Sacras, quibus utebantur Apostoli, & Antistes, ac Sacerdotes eorum successores in Sacrificio Missæ, ad exemplum Sacerdotum tum Legis Moisaicæ, tum Legis naturæ, quibus Vestes distinctæ à profanis erant præscriptæ in Sacrificiis, ut pluribus cumulatim Auctoribus demonstrat Eminentiss. Cardinalis Bona d. lib. 1. *Rev. Liturgic. cap. 24. num. 1.* & Magr. in *Herolæic. Verb. Casula*. Quibus addere liceat donum illud celeste, quod Deipara dedit Sancto Hildebrando Archiepiscopo Toletano Anno 662. ob defensam eius Virginitatem contra hæreticorum calumnias, Planeta scilicet, que Casula Sacra, qua uteretur in solemnibus Missæ Sacrificiis; de quo munere testatur Mariana de *Rebus Hispanis lib. 6. cap. 10.* Eminent. Cardin. Baronius in *Annalibus ad Annum Christi 657. n. 46.* & in notis Martyrologii Romani die 23. Januarii.

29 Bagatta de *Admirandis lib. 1. cap. 1. Append. 1. n. 7.* & Ribadeneira in Vita ejusdem Sancti Hildebrandi si d. die 23. Januarii. Quæ quidem celestis Casula nunc servatur Ovieti, vulgò *Oviedo*, quæ est Urbs Hispaniæ Tarracensis, in finibus Asturum, ab Alphonso V. Rege condita, & metropolis effecta, quo tempore Arabes Hispaniam occuparant. Bagatta d. *Append. 1. n. 8.*

DECISIO XXX.

ARGUMENTUM.

De Victimâ, & Hostiâ, quæ immolatur in Missa. CHRISTUS propriè, & principaliter offertur in Sacrificio Missæ. Utrum etiam Suppositum Divinum cum Humanitate ejusdem CHRISTI? Panis, & Vini substantia an habeat rationem Victimæ in Missa? Et num etiam species Sacramentales? Referuntur Theologorum dicta; & solvuntur objecta.

SUMMARIUM.

- 1 Victimâ, seu Hostiâ oblata in Missa ad tria referri potest; quæ sint? & quomodo?
- 2 Christus propriè, & principaliter offertur tanquam Victimâ in Sacrificio Missæ.
- 3 Divinum Suppositum in Christo an offeratur in Missa?
- 4 Christus in sumptione Sacrificii destruitur quod ad est Sacramentale.
- 5 Panis, & Vini substantia an sit materia Sacrificii Missæ?
- 6 Species Sacramentales sunt pars Victimæ, & Hostiæ, quæ immolatur in Missa; quomodo?
- 7 Christus in Missa est tota, & integra Victimâ.
- 8 Victimâ in Missa oblata non est Christus nudè sum-

plus, sed ut unum compositum Sacramentale cum ipsis speciebus.

9 Sacrificium Missæ idem est cum illo, quod fuit immolatum in Cruce, quò ad substantialem individuum.

10 Substantia non variatur, licet varientur accidentia.

Ascendimus supra in Decisione VIII. hujus tractatus ad Sacrificii essentiam esse necessariam Victimam, seu Hostiam, quæ macetur, pluraque differunt circa nomina Victimam, & earum diversitatem tam in Lege naturæ, & Moysis, quam apud Gentiles; & innumis in Lege gratiæ, Victimam incrementi Sacrificii Missæ esse Corpus, & Sanguinem Domini nostri JESU CHRISTI sub speciebus Panis, & Vini. In præsentibus, post firmatam veritatem, quæ de fide est, Sacrificii ejusdem Sacrosancti, quod offertur Deo in Missa, specialius agendum est de ipsa Hostiâ, & Victimâ, quæ in ipso Sacrificio immolatur.

Circa quam observare oportet (ut etiam notavimus in Decif. X. à num. 8. & seqq.) quòd in Sacro Mysterio Missæ tria reperiuntur omnino distinguenda; quæ Symbolum habent Victimæ, atque Hostiæ, ob eorum destructionem, quæ fit in Missa; nam alias diximus, de essentia Hostiæ, seu Victimæ esse, ut destruat in signum supremi domini Majestatis Divinæ, & nostræ, retorqueque nostram subjectionis ad illud, ut latius in Decif. III. per totam. Hæc autem tria sunt, primò Panis, & Vinum, quorum substantia per consecrationem destruitur; secundò ipse Christus, qui per Verba consecrationis fit Sacramentaliter præsens sub speciebus consecratis; & tertio ipsæ Species Sacramentales, quæ permanent cum substantia Christi, & prius erant cum substantia panis, & vini.

Disputant igitur Theologi ex his tribus rebus, quænam sit, quæ propriè offertur, & Sacrificatur in Missa, ut verè, & propriè dici possit Sacrificium? Et equidem absque ulla hæsitatione dicendum est, quòd ipse Christus est res, quæ propriè, ac principaliter offertur, & immolatur in Sacrificio Missæ. Hoc autem probatur auctoritate, & ratione. Auctoritas desumitur à Concilio Tridentino sess. 22. cap. 1. ubi de Christo loquens, inquit, quòd in Eucharistia novum instituit Pascha, seipsum ab Ecclesia per Sacerdotes sub signis visibilibus immolandum.

Et idem Concilium 4. sess. 22. cap. 2. pariter dicit: *In divina hac Sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & incrementum immolatur, qui in ara Crucis semel seipsum cruciente offeruit.* Hoc eodem modo loquendi utuntur Sancti Patres, quos refert Suarez in 3. part. D. Thomæ tom. 2. disp. 75. sect. 1. dum dicitur, sacrificari, offerri, & immolari in Missa. Quòd si quis petat, an simul cum Humanitate in hoc Sacrificio offeratur etiam Suppositum Divinum? Respondet Martinus in 4. sentent. disp. 4. q. 4. num. 72. dicendum esse affirmative, sed eo modo, quòd fuit oblatum in Cruce; nempe per solam idiomatum communicationem; non per formalem actionis sacrificativæ subjectionem; implicat enim Suppositum Divinum esse capax mutationis, quæ ad Sacrificium requiritur, & significationis cultus Divini; nam hæc supponit inferioritatem ad Deum, quòd Divino Supposito convenire nequit.

Ratione etiam probatur, quòd ipse Christus est Victimâ, & Hostiâ, quæ in Missa offertur, & immolatur; siquidem cum Victimâ in Sacrificio sit destrueda, ut supra tetigimus, Christus in sumptione Sacramenti immutatur modo sufficienti ad Sacrificium; quia licet non destruat quoad esse simpliciter, sicut in antiquis Sacrificiis Victimâ macra-

maclabatur, & cremabatur; tamen destruit quoad esse Sacramentale, & licet non desinat quoad substantiam, bene tamen quoad presentiam Sacramentalem; & hoc omnino sufficit, ut proprie dici possit in Eucharistia Sacrificari, quia sic Deus instituit hoc Sacrificium; nempe hoc modo extraordinario, & singulari, aliis Victimis, & Sacrificiis non communi.

Quò verò ad substantiam Panis, & Vini, concedunt Theologi, quòd aliquo modo sit materia Sacrificii Missæ; quamvis non sit res, quæ proprie, & principaliter immolatur, & sacrificatur. Hoc autem probat auctoritate pariter, & ratione. Auctoritas consistit in illis orationibus ad Offertorium Missæ, quas recitat Ecclesia, nempe *Suscipe Sancte Pater, Omnipotens æternæ Deus hanc immaculatam Hostiam* &c. Nec non *Offerimus Tibi Domine Calicem salutaris, &c.* & nihilominus illud, quod tunc Sacerdos tenet in manibus est substantia Panis, & Vini; undè, licet illa oblatio non sit formaliter immolatio, saltem indicat, illud, quod tunc offertur, esse materiam Sacrificii, quatenus constat ex Pane, & Vino, tamquam materia transeunte; & ex termino à quo; non tamen est res, quæ proprie, ac principaliter ex intentione offertur; seu Victimam, quæ immolatur, & sacrificatur. Ratio illa est; quoniam substantia Panis, & Vini in Sacrificio Missæ destruitur in protestationem divinæ potentie; ergo habet naturam, & qualitatem Victimæ: quia tamen ejus destructio non est primario, ac per se intenta; sed secundario ad verificanda verba consecrationis, & ad introductionem Corporis, & Sanguinis Christi sub speciebus, quæ in hoc Sacramento sunt per se, & primario intenta; ideo substantia Panis, & Vini nequit esse Victimam propria hujus Sacrificii, sed solum spectat ad illud, ut terminus à quo; & ut materia transeuntis, quæ ad presentiam rei principaliter intentæ corrumpi debet. Ita Suarez d. disp. 75. sect. 2. *Vers. Dico ultimum.* Et Maffrius d. disp. 4. quest. 4. sub num. 71.

Tandem quòd ad species Sacramentales, etiam de ipsis plures infligens Theologi concedunt, affirmari posse, eas habere qualitatem Victimæ in Sacrificio Missæ non principalis, & primario intentæ; sed ut quid minus principale, atque secundarium. Id probant auctoritate, & ratione. Deducunt auctoritatem ex cap. *Hoc est.* De *Consecrat. dist. 2.* ubi dicitur, *Hoc Sacrificium duobus consistere, visibili elementorum specie; & invisibili Domini Nostri JESU CHRISTI Carne, & Sanguine.* Ergo species Sacramentales habent aliquid spectans ad Victimæ qualitatem. Ratio verò est duplex: Una, quia Victimam in Sacrificio debet esse sensibilem; idcirco ut Victimam in Sacrificio Missæ sit sensibilibis, & humano usui accommodata, ipsæ species dicuntur pertinere ad rationem hujus Victimæ; nam ipsæ faciunt, quòd vera, & propria Victimam, Corpus scilicet, & Sanguis Christi reddatur sensibilis, juxta finem, & intentionem ejusdem Christi, qui, ut ait Concilium Tridentinum *dist. sess. 22. cap. 21.* Ut *dilectæ sponse sue Ecclesie visibile, sicut hominum natura existit, relinquere Sacrificium, Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus Panis, & Vini Deo Patri obtulit, ac sub eorumdem rerum Symbolis, Apostolis, eorumque in Sacerdotio successores, ut offerret, præcepit.* Altera ratio est, quia species ipsæ valde immutantur; nam in consecratione à subiecto abstrahuntur, & in sumptione consumuntur; quòd est proprium Victimæ, & Hostiæ in Sacrificio immolatæ. Suarez d. disp. 75. sect. 1. *Vers. Dico quartum.* Et Maffrius in *cit. disp. 4. quest. 4. num. 73.*

Sed tria obstat videntur. Primum est: Si species Panis, & Vini rationem Victimæ habent,

& Hostiam oblatam integrent, Christus non esset tota Victimam, & tota Hostiam, sed pars Victimæ, & Hostiæ. Hoc autem est contra dicta Patrum, qui affirmant, Christum esse integrum Hostiam in Sacrificio Missæ. Secundum est: Victimam in hoc Sacrificio est dignitatis infinitæ; sed tales non sunt ipsæ species Sacramentales. Ergo non convenit, ut in hoc Sacrificio offerantur tamquam pars Victimæ infinite dignæ. Tertium est; si species Panis, & Vini pertinerent essentialiter ad Corpus, & Sanguinem Christi, qui est Victimam oblatam, sequeretur, quòd non esset idem Sacrificium, quòd offertur in Missa, & illud quòd oblatum fuit in Cruce, quòd est contra Trident. *dist. sess. 22. cap. 2.* affirmans unam, eandemque esse Hostiam, sola offerendi ratione diversâ. Ita Vasquez *disp. 22. n. 43.* Coninch. *q. 83. artic. 1. dub. 4.* & Gavatus de *Sacrificio Missæ disp. 1. q. 6.*

His tamen non obstantibus alii gravissimi Theologi sustinent, species Sacramentales Panis, & Vini intrinsicè pertinere ad Victimam in Sacrificio Missæ oblatam, in quantum ipsa Victimam oblatam non est Christus nudo sumptus, sed ut unum compositum Sacramentale, constitutum simul cum ipsis speciebus. Ad argumenta verò contraria respondent; & primò ad primum, quòd species Sacramentales non considerantur, tamquam substantia Victimæ oblatæ, quæ est Christus, sed tamquam accidentia, sub quibus continetur Christus; & à quibus ipse Christus redditur Victimam, & Hostiam sensibilibis in Missa Sacrificio. Igitur ipsa Victimam, & Hostiam est solus Christus; & ipse solus complet totam Hostiam, & totam Victimam Sacrificii, in quo principaliter attenditur substantia rei oblatæ; secundario autem accidentia, quæ non duplicant ipsam substantiam. Ad secundum respondent, & concedunt, species non esse dignas, ut offerantur in hoc Sacrificio tamquam pars æquæ principalis; sed ut minus principalis, & quasi extrinsecum Victimæ indumentum. Ad Tertium negatur sequela, quia ut sit idem Sacrificium hic, quòd fuit oblatum in Cruce, sufficit, ut sit idem substantiale individuum, etò sit accidentaliter diversum, quia individuum non desumitur ab accidentibus, sed à substantia; ergo 10. variatis accidentibus, modò non varietur substantia, semper manet idem individuum, & sic eadem est Hostiam, atque Victimam, quoad ejus substantiam, quæ fuit immolata in Cruce, & quæ offertur in Missa; etsi discrimen existat circa accidentia, quæ sunt species Sacramentales; ut doctè differit Suarez d. disp. 75. sect. 1. *Vers. Dico quartum.* & Maffrius d. disp. 4. q. 4. n. 74. nec non in sua Theologia Morali *disp. 19. num. 41.*

DECISIO XXXI.

ARGUMENTUM.

Essentia Sacrificii Missæ in qua actione consistat? An in oblatione ante, vel post Consecrationem? vel in ipsa Consecratione, aut fractione, sive sumptione Hostiæ? Tres Sententiæ Theologorum referuntur, quorum aliqui essentiam Sacrificii ponunt in Consecratione; alii in sumptione, alii in utraque simul. Fundamenta, & rationes harum opinionum, & præcipue pro tertia quæ eligitur. Quid sit Missa sicca? An licita? An audienda de præcepto? Sacerdotes consecrantes in Missa alta voce, an mortaliter peccent?

SUMMARIUM.

1 Missæ actiones quinque, de quibus disputatur, an sint de essentia Sacrificii? 2 Obla-

- 2 Oblatio Panis, & Vini in Offertorio Missæ an sit de essentia Sacrificii?
- 3 Essentia Sacrificii Missæ an sit in consecratione? & num. 13.
- 4 Oblatio post consecrationem an sit de essentia?
- 5 Fractio Hostiæ in Missa an sit de essentia Sacrificii.
- 6 Sumptio Sacramenti in Missa an sit de essentia Sacrificii? & num. 18.
- 7 Oblatio in Offertorio antiquitè non fiebat.
- 8 Consecratio an sit destructiva Victimæ in Missa?
- 9 Oblatio simplex non est Sacrificium.
- 10 Hostiam si cadat in Calicem, quid agendum?
- 11 Communio fidelium sit etiam extra Sacrificium.
- 12 Sententiæ tres Theologorum circa essentiam Sacrificii.
- 13 Consecratio in Missa est actio essentialis Sacrificii.
- 14 Consecrationis verba ponunt Corpus, & Sanguinem Christi separatim.
- 15 Victimæ destructio physica an sit necessaria in Sacrificio?
- 16 Missa est Sacrificium commemorativum Sacrificii Crucis.
- 17 Productio rei non existentis an satis sit ad essentiam Sacrificii?
- 18 Sacrificium crucientum in Cruce completum fuit in morte Christi.
- 19 Communio in Missa representat mortem Christi.
- 20 Communio in Missa est destructio Victimæ immolatæ.
- 21 Parasceves die an Missa sit Sacrificium?
- 22 Participare de Altari an sit participare de Sacrificio?
- 23 Sacrificium an sit, si Sacerdos in Missa non se communicet?
- 24 Sacerdos moriente ad Altare post consecrationem, quid agendum?
- 25 Sacrificii Missæ essentia consistit in consecratione, & sumptione simul.
- 26 Oblatio Victimæ immolandæ, & ejusdem destructio sunt de essentia Sacrificii.
- 27 Consecrare, & offerre Hostiam est unum, & idem.
- 28 Elevatio Hostiæ, & Calicis in Missa sit in omnibus Liturgiis.
- 29 Forma ordinationis Sacerdotum quæ?
- 30 Offerre Hostiam est eam ponere immolandam in Altari?
- 31 Oblationes verbales Hostiæ, quæ sunt in Missa, sunt ceremoniales.
- 32 Abraham sacrificabat filium nullis præmissis oblationis verbis.
- 33 Sacrificii essentia prævalet præcepto de jejuniis servando in Communione.
- 34 Consecratio, & sumptio in Missa non sunt duo, sed unum Sacrificium.
- 35 Consecratio in Missa est pars essentialis magis principalis.
- 36 Missa sicca quid sit? Et an de præcepto audienda? Et an licita?
- 37 J. Ludovicus Rex Galliarum captivus apud Saracenos, audiebat quotidie Missam siccam.
- 38 Melitenses in irremissibilem audiunt Missam siccam.
- 39 Pueri an peccent recitando Missas siccas.
- 40 Bubulcus ausus celebrare Missam igne calicis consumptis.
- 41 Celebrans quando graviter peccet, proferendo alta voce verba consecrationis?

lastici satis obscure, & valde prolixè se gerunt; nos autem obscuritatem, & prolixitatem evitantes; ea quæ scitu necessaria sunt pro nostri Cleri sufficienti instructione referemus; difficultiora quæ vide-re voluerint, adibunt Suarez in 3. par. Divi Thomæ *disp. 75. sect. 2. 3. 4. & 5.* Eminentiſſi. Cardin. de Lugo de *Sacramento Eucharistiæ disp. 19. sect. 3.* & *segg.* Emin. Cardin. Bellarminum *lib. 1. de Missa cap. 27.* Lessium in 3. p. *ejusd.* Divi Thomæ *quest. 83. art. 1. dub. 6.* Gonetum *tom. 5. de Sacrificio Missæ disp. 10. art. 2.* Abellyum *tom. 2. part. 2. tract. 1. cap. 4. §. 2.* Vulpium in *Resol. Moral. Verbo Missa, resol. 126.* Pasqualigum de *Sacrificio novæ Legis quest. 30.* & *segg.* & Maffrium, qui alios Scotistas allegat, tum in 4. *sent. d. disp. 4. de Sacramento Ordinis qu. 4. artic. 2.* & *segg.* tum in Theologia Morali *disp. 19. num. 33.* & 35.

Conveniunt omnes supradicti Doctores, esse quinque actiones in Missa, de quibus disputari potest, an in aliqua earum consistat essentia Sacrificii? Sunt autem istæ. 1. Oblatio Panis, & Vini in Offertorio. 2. Consecratio Corporis, & Sanguinis Domini. 3. Oblatio, quæ fit post consecrationem in illa Oratione: *Undè & memores Domine, &c.* in illis verbis: *Offerimus præclaram Majestati tue de tuis donis, ac datis Hostiam puram, &c.* 4. Fractio Hostiæ, & Mixtio particulæ ejus in Sanguine. 5. Sumptio Sacramenti à Sacerdote offerente. Hæc omnes partes habent argumenta favorabilia, & argumenta contraria. Videlicet.

Pro prima actione. Sacrificium est oblatio facta Deo de re, quæ consumitur, vel immutatur. Sed Sacerdos in Offertorio offert Deo Panem, & Vinum, cujus substantia consumitur, & immutatur. Ergo in ea oblatione stat essentia Sacrificii.

Pro secunda actione. Sacrificium Missæ est repræsentativum Sacrificii Crucis, in quo Sanguis Christi fuit à Corpore sejunctus. Sed in consecratione ex vi verborum Sanguis sejungitur, & separatur à Corpore. Ergo in consecratione stat essentia Sacrificii.

Pro tertia actione. Illud est Sacrificium, in quo offeritur Victimam, quæ in eodem immolatur. Sed illis verbis: *Offerimus Majestati tue de tuis donis, ac datis Hostiam puram, Hostiam sanctam, &c.* verè fit oblatio propriæ Victimæ, Corporis scilicet, & Sanguinis Christi tunc in Altari existentis. Ergo illa actio est essentialis Sacrificii.

Pro quarta actione. Id est de essentia Sacrificii incruenti, & Eucharistici, quòd servatum fuit à Christo Domino in ejus institutione. Sed Christus Dominus consecratum panem fregit, deditque discipulis suis, quibus dixit, *Hoc facite, &c.* Ergo in fractione Hostiæ consecratæ stat essentia Sacrificii.

Pro quinta actione. Illud est de essentia Sacrificii, quòd in eo omitti non potest. Sed si Sacerdos celebrans Missam moriatur ante communionem, debet alius Sacerdos etſi non jejunus sumere Sacramentum. *cap. Nihil. cap. Illud. 7. q. 1.* & idem 6 præcipitur in Rubrica Missalis. Ergo sumptio Sacramenti, & communio celebrantis est de essentia Sacrificii Missæ.

Argumenta contra omnes actiones prædictas sunt sequentia:

Contra Primam actionem. Id non est de essentia Sacrificii Missæ, quòd multo tempore fuit omisſum ab Ecclesia. Sed illa oblatio panis, & vini in offertorio aliquando fuit omiſſa, quia non reperitur in Liturgiis antiquis. Ergo ipsa non est de essentia Sacrificii Missæ.

Contra Secundam actionem. Actio Sacrificii, ut fit de ejus essentia, debet esse destructiva Victimæ, quæ immolatur. Sed consecratio non est destructiva Christi in Missa immolati; imò dat ei novum esse Sacramentale. Ergo non est de essentia Sacrificii.

Contra Tertiam actionem. Simplex oblatio absque immutatione rei oblata non est sacrificium, sed in Oblatione supra Decif. IV. sed in Oblatione Unde & memores Domine, &c. post consecrationem res oblata non immutatur. Ergo non est de essentia Sacrificii.

Contra Quartam actionem. Id, quod prætermittitur potest in Missa, non est essentiale Sacrificii Missæ. Sed fractio Hostiæ prætermittitur, si propter frigus, vel negligentiam dilabatur in Calicem, ut ait Rubrica Missalis de defecib. in celebr. Missæ cap. ult. num. 10. Ergo fractio Hostiæ non est de essentia Sacrificii.

Contra Quintam actionem. Non spectat ad essentiam Sacrificii, quod fieri potest extra ipsum Sacrificium. Sed Communio, seu sumptio specierum consecratarum fit ab omnibus fidelibus etiam extra Sacrificium. Ergo Communio, seu sumptio Sacramenti in Missa non est de essentia Sacrificii Missæ.

His tamen minimè obstantibus, ut Studiosus veram doctrinam præsentis Decisionis habeat, advertere debet, in hac questione, tres esse celeberrimos Theologorum sententias, quarum singulæ sunt probabiles; sed tertia, quam hic amplectemur, est probabilissima. Prima sententia est, quod essentia Sacrificii Missæ consistat in sola consecratione, ita ut Communio, seu sumptio Sacramenti non sit pars essentialis, sed integralis, quæ extrinsecè tantum ad illud pertineat. Et hæc est Alani, Suarezii, Valquezii, Coninchii, Meratii, & aliorum, quos citat Maffrius in Theologia Morali d. disp. 19. De Sacramento Ordinis num. 32. Secunda sententia tenet, quod sola sumptio Sacramenti in Missa fit propriè, & formaliter Sacrificium; idcirco consecrationem se habere antecedenter, veluti actionem præviam, & præparatoriam ipsius Sacrificii; & ita docent Angelus, Ledesma, & alii apud Valquez disp. 222. cap. 3. Tertia sententia affirmat, nec solam consecrationem, nec solam Sacramenti sumptionem integrare essentiam Sacrificii Eucharistici, sed utramque simul; & sic sustinent Eminent. Cardinales Bellarminus, & de Lugo, Scortia, Aversa, Abellius, Poncius, Gavattus, & alii, quos citat, & sequitur Maffrius in 4. sent. d. disp. 4. q. 4. art. 3. & 4. & in Theologia Morali d. disp. 19. n. 33.

Videamus breviter fundamenta præcipua omnium harum opinionum: & in primis illa, quæ constituunt essentiam Sacrificii Missæ in sola consecratione.

Primum fundamentum. Ibi est essentia Sacrificii, ubi fit immutatio, & destructio rei oblatae. Sed in consecratione immutatur, & destruitur substantia panis, & vini in Missa oblata. Ergo in consecratione stat essentia Sacrificii. Hoc fundamentum Communiter rejicitur, quia sequeretur, Victimam oblatam esse panem, & vinum; non autem Corpus, & Sanguinem Domini: ac ulterius Sacrificium Missæ non esset idem cum Sacrificio Crucis, in quo ipse Christus fuit immolatus.

Secundum fundamentum. Essentia Sacrificii consistit in occisione Hostiæ, & maceratione Victimæ, quæ immolatur. Sed hæc occisio, & maceratio habetur mysticè in consecratione, in quantum per eam, vi verborum, Corpus à Sanguine separatur. Licet enim utrumque sub utraque specie per concomitantiam reperitur; hoc tamen per accidens est; verba enim consecrationis, quantum est de se, separant Corpus à Sanguine, & compositum illud dissolvunt, atque ita Sacramentaliter illud macerant, & ipsum ponunt in Altari ut Victimam occisam, & macratam. Ita Lessius libr. 12. de Perfectionibus Divinis num. 95.

Tertium fundamentum. Ad essentiam Sacrificii non semper requiritur destructio physica, & sub-

stantialis Hostiæ oblata; sed sufficit, quod ipsa Hostia immuetur à suo priori statu in aliquem alium statum decliviorum, & diversum à primo. Hinc Sacrificia Mosaica non solum fiebant per animalium occisionem, sed etiam per coctionem panis, effusionem vini, & si quæ sunt similia. Sic ergo Christus in Missæ Sacrificio, quamvis non destruitur substantialiter, tamen destruitur modo humano; quia accipit statum decliviorum à suo statu naturali, & glorioso, & transferitur in statum longè diversum ab illo, dum per consecrationem transferitur in usum cibi, & potus. Igitur in consecratione consistit essentia Sacrificii, & per ipsam ponitur in alio statu diverso, & decliviori à suo esse naturali. Ita Eminentiss. Gardin. de Lugo de Eucharist. disp. 19. sect. 5. num. 65. Sed hoc non placet, immò rejicitur ab Averta de Sacrific. Missæ quest. 11. sect. 1. ea ratione, quia per hanc immutationem in statum diversum, & decliviorum, Victimam, quæ est Christus, nihil perdit de suo proprio statu naturali. Panis autem coctus, & Vinum effusum in Sacrificiis Mosaicis amittebat priorem statum naturalem.

Quantum fundamentum. Quamvis in Sacrificio absoluto actualis destructio Victimæ sit de essentia Sacrificii; atamen in Sacrificio commemorativo sufficit representatio destructionis Victimæ, factæ in absoluto. Sed Sacrificium Missæ est commemorativum illius absolute, quod factum fuit in Cruce. Ergo in Missa satis est representatio destructionis Victimæ; prout facit consecratio ambarum specierum, quæ representat mortem Christi. Ita Vasquez disp. 22. cap. 7. & 8. & Merattus disp. 36. sect. 4. & alii. Porro neque hoc fundamentum placet, quia per solam representationem Sacrificii crucenti facti in Cruce, si nulla realis immutatio Hostiæ intervenit in Sacrificio incruento Missæ, hoc non esset verum, & proprium Sacrificium; sed analogè tantum, & non univocè; quemadmodum imago hominis analogè tantum, & æquivocè dicitur homo.

Quantum fundamentum. Essentia Sacrificii non solum consistere potest in immutatione, & destructione rei existentis; sed etiam in productione rei non existentis, si sic legitime Sacrificium, & ad hoc fit institutum. Sed Sacrificium Missæ tali modo institutum fuit, scilicet, ut per consecrationem Christus haberet novum modum essendi sacramentaliter sub speciebus consecratis. Ergo in consecratione consistit essentia Sacrificii Missæ, per quam colitur, & honoratur Deus, ejusque supremum Dominium attestatur per novam productionem rei, non minus, quam per rei destructionem. Ita Suarez disp. 75. sect. 1. Coninch. quest. 11. art. 1. dub. 5. & alii recentiores. Cæterum neque hoc fundamentum admittitur à Gardin. de Lugo d. disp. 19. sect. 4. num. 52. quia sequeretur, quod generare filios, vel fabricare Templum in honorem Dei esset Sacrificære.

Pro secunda opinione, quæ constituit Sacrificium Missæ in communione, & sumptione Sacramenti, quam facit Sacerdos celebrans, sequentia fundamenta habentur.

Primum fundamentum. In illa actione reposita est essentia Sacrificii Missæ, in qua representatur mors ipsius Christi; sicut enim in morte Christi completum fuit Sacrificium crucientium in Cruce; ita per actionem representativam mortis ejus in Missa completur Sacrificium incruentum Missæ. Sed hæc representatio mortis Christi fit in communione, & sumptione Sacramenti, ut patet ex verbis Apostoli 1. Cor. 11. 26. Quotiescumque manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiatibus. Ergo in sumptione Corporis, & Sanguinis Domini stat essentia Sacrificii Missæ.

Missæ. Sed hoc fundamentum patitur difficultatem, quia aliàs sequeretur, quod omnes communiones, quas faciunt fideles accedentes ad Eucharistiam, essent Sacrificia.

Secundum fundamentum. Ibi est essentia Sacrificii, ubi Victimæ immolata fit immutatio, & destructio. Sed in Missa hæc immutatio, & destructio immolata Hostiæ fit in ejus sumptione; ergo sumptioni inest essentia Sacrificii. Hoc non caret difficultate; quia non sola immutatio, & destructio Victimæ facit Sacrificium; necessaria est enim præcedens ejusdem Victimæ oblatio juxta doctrinam S. Thomæ in 3. p. q. 86. art. 1. de qua infra num. 26.

Tertium fundamentum. In die Parasceves non consecratur Hostia, sed tantum à Sacerdote sumitur; & nihilominus in Missa recitatur Sacerdos illa Verba: Et sic fiat Sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi Domine Deus. Ergo sola sumptio constituit Sacrificium; quod in Ecclesiæ Græca servatur etiam per plures dies Quadragesimæ. Porro hoc non sufficit; quia in die Parasceves non esset propriè Sacrificium, quoniam Hostia non consecratur in Missa; per verba autem illa Sacerdotis non significatur actio sacrificandi; sed quod Corpus Christi pridè fuit in Sacrificio oblatum.

Quantum fundamentum. Illa est actio sacrificativa, per quam participamus de Sacrificio. Sed per sumptionem Specierum consecratarum fideles sunt participes Sacrificii oblata in Altare, juxta alia verba ejusdem Apostoli, 1. Cor. 10. 18. Nonne qui edunt Hostias, participes sunt Altaris, idest Sacrificii oblata in eodem Altari. Ergo sumptio prædicta est actio sacrificativa. At negatur minor; quia participare de Altari, non est participare de Sacrificio; laici enim sumunt de Altari Sacramentum Eucharistiæ, non Sacrificium.

Quantum fundamentum ex Concilio Toletano cap. 11. quod habetur in Can. Relatum. De Consecrat. dist. 2. ubi dicitur: Quale Sacrificium erit, cui nec ipse Sacrificans particeps esse dignoscitur? Si ergo absque sumptione non est Sacrificium, ipsa sumptio est de essentia Sacrificii.

Ultimum fundamentum, quod positum fuit in prima argumentatione. Illud est de essentia Sacrificii, quod omitti non potest. Sed si celebrans moriatur ad Altare antequam sumat Sacrificium; debet sumi ab alio Sacerdote etiam non jejunio. cap. Nihil, cap. Illud, 7. q. 1. & mandatur in Rubrica Missalis de defecib. in celebrat. Missar. cap. 10. num. 3. Ergo sumptio est de essentia Sacrificii.

Tertia tandem sententia, quæ probabilissima est, & quam nos amplectimur, docet, rationem Sacrificii Missæ essentialiter consistere in utraque actione simul; consecratione scilicet, & sumptione specierum Sacramentalium; ita ut neutra sine alia sufficiat; neque sola consecratio, neque sola Sacramenti sumptio integrare valeat essentiam Sacrificii Eucharistici; sed utraque fit necessaria ad ipsam essentiam integrandam; & in hoc sensu accipienda sunt fundamenta posita supra tam pro consecratione, quam pro sumptione; prout illa accipiunt Auctores hujus tertie opinionis, inter quos Eminentiss. Gardin. Bellarminus, & de Lugo, Scortia, Aversa, Amicus, Hiqués, Poncius, Gavattus, & alii relati per Maffrium, qui pariter ita sentit d. disp. 4. q. 4. num. 77. in 4. sent. & in Theologia Morali d. disp. 19. num. 34.

Rationes autem demonstrantes, Consecrationem, & Sumptionem spectare ad essentiam Sacrificii in Missa, præter prædicta fundamenta, sunt sequentes. Prima; quia de essentia Sacrificii est oblatio Victimæ immolandæ, & ejusdem Victimæ oblata destructio; prout de oblatione ostendimus supra De Sacrificio Missæ.

cap. IV. & de Victimæ destructione Decif. X. Modò consecratio, quam Sacerdos gerens personam Christi facit in Altari, habet rationem oblationis externæ, & sensibilis requisitæ ad Sacrificii proprietatem. Id probatur ex Concilio Tridentino sess. 22. cap. 1. & can. 2. ubi docet, Christum dedisse Apostolis, eorumque successoribus potestatem offerendi Sacrificium Missæ illis verbis: Hoc facite in meam commemorationem. Ergo ex Patribus Concilii, & ex ipso Concilio consecrare, & offerre est unum, & idem. Verba Concilii in d. cap. 1. sunt hæc: Eisdem (Apostolis) eorumque in Sacerdotio successoribus, ut offerrent, præcepit, per hæc Verba: Hoc facite, &c. Et idem Concilium in Can. 2. sic loquitur: Si quis dixerit illis verbis, Hoc facite, &c. non ordinasse, ut ipsi, alique Sacerdotes offerrent Corpus, & Sanguinem suum; Anathema sit. Igitur dum Sacerdos celebrans consecrat Hostiam, & Calicem; simul, & eodem tempore facit Eterni Patri oblationem Corporis, & Sanguinis JESU CHRISTI Filii ejus; quæ quidem oblatio expressè designatur in elevatione Hostiæ, & Calicis, quam in omnibus Liturgiis, etiam Ecclesiarum Orientalium, fieri demonstrat Eminentiss. Gardin. Bona Rerum Liturgic. lib. 2. cap. 13. num. 2. & habet relationem tum ad oblationem in Sacrificio eruento Crucis, quam de se fecit Summus Sacerdos Christus, quando in ea elevatus, Tradidit semetipsum pro nobis Oblationem, & Hostiam Deo in odorem suavitatis. Ephef. 5. 2. tum ad oblationes vicimarum, quas faciebant Sacerdotes Aaronici elevantes eas coram Domino, ut legitur in Exod. cap. 19. vers. 24. & 26. In Levitic. cap. 23. vers. 11. & 20. & in Numer. cap. 5. vers. 25. cap. 6. vers. 10. & cap. 8. vers. 21. quæ quidem figurabant Sacrosanctum Missæ Sacrificium.

Secunda ratio deducitur ex forma ordinationis Sacerdotum, in qua ordinando dicitur: Accipio potestatem offerendi Sacrificium Deo, &c. In illa autem forma Sacerdos accipit potestatem consecrandi. Ergo consecrare, & offerre; consecratio, & oblatio sunt unum, & idem in Sacrificio Missæ; & per consequens Sacerdos consecrando offert, & dum facit consecrationem, facit etiam oblationem.

Tertia ratio addi potest; quia tunc Victimam dicitur Deo offerri, dum supra Altare collocatur in protestationem Divinæ excellentiæ, & nostræ subjectionis; & ut ex hebraico colligitur, offerre significat Hostiam ad immolationem adducere; & rem immolandam ponere in conspectu Domini; ut de Sacrificiis Abelis, & Caini legitur in Genesi cap. 4. vers. 3. & 4. & de Sacrificio Gedeonis in libro Judic. cap. 6. vers. 19. Igitur cum ex vi verborum consecrationis Corpus, & Sanguis Christi ponatur super Altare sub speciebus; rectè inferitur, consecrationem habere vim oblationis; & per consequens ipsam consecrationem attingere essentiam Sacrificii, positam in rei immolandæ oblatione.

Neque obstat, si quis dicat, fieri à Sacerdote oblationes verbales tum in Offertorio, tum post elevationem Calicis. Quia responderetur, oblationes illas verbales spectare ad caeremonias, non autem ad essentiam Sacrificii; quæ attingitur ab ipsa oblatione reali per adductionem Victimæ in Altari, mediante consecratione; non enim requiritur, ut in Sacrificio fiat oblatio Victimæ expressis verbis; sed sufficit, si fiat tantum re; cum non in verbis, sed in rebus Sacrificii essentia consistat; & Sacrificium non in verbis, sed in actione complectatur. Exemplum sit de Abrahamo sacrificaturo filium suum; à quo nulla verba scimus fuisse prolata, sed alligatum fuisse Isaac, & ad ejus immolationem in Dei honorem processisse, extensa manu, & arrepto gladio; ita ut illius Sacrificii oblatio consisteret non in verbis, sed in actione. Igitur firmum rema-

net, Consecrationem esse partem essentiali Sacrificii Missæ tum ex fundamentis relatis in prima sententia; tum præcipue quia continet in se oblationem, quam Sacerdos, consecrans Species, facit in persona Christi, de iisdem Speciebus consecratis, in quibus continetur Victimæ, quæ immolatur, nempe ipse Christus.

33 Altera pars essentialis ejusdem Sacrificii Missæ est consummatio Specierum, & sumptio Sacramenti ex fundamentis congestis pro secunda sententia; inter quæ illa duo præcipua, quod de essentia Sacrificii est mactatio, & immutatio Hostiæ; & hæc fit in Missa per sumptionem Sacramenti, & quod Ecclesia præcipit, casu quo moriatur celebrans post consecrationem, & ante Communionem, quod alius Sacerdos, etiam non jejunos debeat supplere, sumere, & communicare; quia magis importat essentia Sacrificii, quam observatio præcepti de jejuniis in Communionem.

34 Neque officit, si quis inculcet, & dicat: Si consecratio, & sumptio Sacramenti sunt de essentia Sacrificii; ergo in Missa non unum, sed duo sunt Sacrificia; primum in consecratione, alterum in sumptione. Respondetur, negando assumptum, & dicendo; Sacrificiu Missæ institutum esse à Deo in sui honorem, & cultum in his duabus partibus essentialibus, consecratione, & sumptione; quæ præterea non constituunt duo Sacrificia, sed unum; quemadmodum in Lege veteri Holocaustum consistebat in mactatione Victimæ, & in ejus combustione; ac proinde mactatio, & combustio non erant duo, sed unum sacrificium; ut doctè differit Maffius in 4. Sentent. d. disp. 4. quest. 4. num. 93. ubi contra Cardinalem de Lugo sustinet, sumptionem Specierum consecrarum in Missa esse partem essentiali Sacrificii, quia per ipsam immutatur, & destruitur Victimæ immolata, quod est de essentia Sacrificii.

Ex hucusque dictis duo corollaria sunt notanda. Unum est, quod licet utraq; actio, nempe consecratio, & sumptio essentialiter constituent Sacrificiu Eucharistici; nihilominus consecratio se habet magis principaliter, tum quia provenit immediatè à potestate Sacerdotali, quæ principaliter confertur ad sacrificandum, ut constat ex forma Sacerdotii tradita à Concilio Florentino his verbis: *Accipe potestatem offerendi Sacrificiu in Ecclesia, &c.* Sacrificiu autem cadit super consecrationem Corporis, & Sanguinis Christi; & hæc est prima, & principalis actio Sacerdotis; tum etiam quia actio conficiendi Sacramentum est magis digna, quam actio sumendi; hæc enim etiam à Laicis fit, & fieri potest; non etiam illa, nisi à solis Sacerdotibus, qui ulterius non consecrant in persona propria, sed in persona Christi, cujus Passio præcipue representatur in consecratione.

35 Aliud corollarium est, quod ubi deficit consecratio, ibi non est Missa; & quamvis à Sacerdote recitetur Missa sicca in die festo, non est obligatio illam audire. Dicitur Missa sicca, quando deficient opportunitate verè sacrificandi, ob devotionem vel exercitium, vel navigantium, vel alicuius infirmi, Sacerdos indutus sacris vestibus recitat totam Missam, omittis verbis consecrationis; ut refert Durandus de Divin. Offic. lib. 4. cap. 1. num. 23. Henriquez in Summa lib. 9. cap. 27. num. 3. Sed utrum sit licitum celebrare Missam siccam? disputant Moralistæ, quos allegat Diana Coordinatus tom. 2. traç. 1. resolut. 144. Lezana in Summa tom. 4. Verb. Missa num. 56. Cotonius in suis Controvers. lib. 2. Controvers. 3. cap. 3. num. 61. Biffus in Hierurgia tom. 2. Verb. Missa sicca, & Gobat in Theolog. Experiment. traç. 3. num. 20. ubi alii negant, & alii affirmant; nam ex una parte videtur quædam irritio rei Sacræ recitare Missam

institutam ad consecrandum, & non consecrare; at ex alia satisfaciendum censetur pietati fidelium illam cupientium audire, cum vero Sacrificio interesse non possint. Hinc Sanctum Ludovicum Gallicanum Regem, jam in captivitate penes Sacram detentum, solitum fuisse, hanc Missam siccam audire quotidie, refert Gulielmus Carnotensis in ejus vita his verbis: *Totum officium Missæ absque Sacramenti consecratione affuit cum uno Presbytero predicatore, me adjungo, sibi tunc temporis clerico suo, jugiter exolebat devoto corde.* Idem affirmat Gausfridus in vita ejusdem Sancti; quam Missam sine Canone appellat. Idcirco Doctores dicunt, non esse prohibitum Missam siccam celebrare, in defectu veri Sacrificii, ubi concurret vehementer devotio adstantium; vel ubi talis vigeat consuetudo; quam adhuc extare, præsertim in trirremibus Melitenibus testatur Magrus in Hierolexic. Verb. Missa sicca col. 2. contra Quartum in Rubric. Missalis part. 1. titul. 14. dub. 4. §. Dico 3.

Sed nec illud omittendum, quod notat Gobat d. traç. 3. numer. 71. videlicet, non peccare pueros, qui domi Altariola excitant, atque in iis sacra facia. faciunt ex mera pietate, sine prolatione verborum consecrationis, & usu vasorum, seu Vestium Sacrarum, ut de Sancto Francisco Borgia puerulo refert Sachinus in Hist. Societ. part. 3. lib. 8. num. 40. Ego tamen graviter increpavi, dum Vicarii Generalis munere fungeret hic Patavii, quendam juvenem plebeum, satis ingeniosum, sed inimicum laboris, qui ad carpendas elemosynas, non solum auditas à Predicatoribus conciones, more prædicatorio in viis recitabat; sed etiam domi, tracto Altari, quasdam vestes laceras inducibat, & Missam siccam celebrabat; non ex devotione, sed ex quadam otiositate, & vanitate; concurrentibus mulierculis ad idem opus. Idem ei minatus fui carcerem, & verbera; & jure quidem; nam quemdam Cyrillum Padorem similia agentem, & aulu temerario super panem sacrosanta verba proferentem ignis è celo missus è vestigio, unà cum sociis adstantibus, consumpsit, ut ex Clichtoveo, & ex Dacouto cap. 5. titul. 1. refert ipsemet Gobat in citat. traç. 3. num. 66. & 67. subdens ibidem numero 68. peccare mortaliter Sacerdotem celebrantem, si tam alta voce verba consecrationis proferat, ut distantes ab Altari 40. passus illa intelligant, ex Gavanto part. 1. titul. 16. num. 1. ubi DD.

DECISIO XXXII.

ARGUMENTUM.

Utrum in Sacrificio Missæ, de ejus essentia sit consecrare utramque speciem, Panem scilicet, ac Vinum? Argumenta septem pro negativa, & eodidem pro affirmativa. Hujus ratio præcipua quæ sit? Missa nunquam celebrata cum una sola specie. Fabulosum, quod Innocentius VIII. concessit Norvegis celebrare sine Vino. Quis fuerit Cleophas vadens in Emmaus, & an ibi Christus consecraverit Eucharistiam? Celebrare cum una sola specie nunquam licitum, neque ex dispensatione Papæ. Rubrica Missalis declarata circa plures defectus specierum.

SUMMARIUM.

- 1 Sacrificiu Missæ an de essentia exigat consecrationem utriusque speciei?
2 Definitio ubi adaptatur, ibi est essentia rei definitæ.
3 Definitio Sacrificii verificatur in consecratione unius speciei tantum in Missa.

- 4 Consecratio unius speciei stare potest sine altera.
5 Representatio mortis Christi habetur in una sola specie consecrata.
6 Efficacia representativa Sacrificii cruenti Crucis videtur esse in consecratione tantum unius speciei, quam ambarum.
7 Mors Christi representatur in Hostia, qua communicantur Laici.
8 Corpus Christi in ultima cena consecratum non erat exanguis.
9 Christus in Emmaus solam panis speciem consecravit.
10 Sacrificiu Missæ ad hoc esse institutum à Christo, ut expressè representet ejus mortem in Cruce, &c. num. 19.
11 Representatio mortis Christi in Cruce expressa haberi non potest in Missa, nisi in consecratione ambarum specierum.
12 Celebrare cum una sola specie esset contra institutum Missæ.
13 Melchisedech obtulit panem, & vinum.
14 Remissio peccatorum non fit sine sanguinis effusione.
15 Missa nunquam facta fuit cum una sola specie Sacramentali.
16 Innocentius VIII. dispensasse cum Norvegis, ut missarent sine Vino, est falsum.
17 Missa est unum Sacrificiu, non duo.
18 Rubrica Missalis cur velit iterum consecrari speciem jam sumptam, est validè consecratam?
19 Missa debet expressè representare Sacrificiu Crucis.
20 An nulla sit consecratio unius speciei, quando non intenditur consecrare alteram? &c. num. 21.
21 Sacramentum cur subsistat in una sola specie, non autem subsistat Sacrificiu?
22 Ratio Missæ pendet à voluntate Christi instituentis.
23 Christus totus est sacramentaliter tam in una, quam in alia specie consecrata.
24 Hostia, qua communicantur Laici, est pars vilissime immolata.
25 Missa est ad formam Sacrificii Eucharistici oblati à Christo in cena, est ibi representata mors ejus futura, in Missa representatur mors præterita.
26 Cleophas unus è duobus discipulis euntibus in Emmaus, quisnam fuerit?
27 Eucharistiam consecratam esse à Christo in Emmaus. Contrarium num. 29.
28 Sacrilegium grave esset, vello celebrare consecrando unam tantum speciem.
29 Celebrare Missam cum una specie tantum nunquam est licitum.
30 Pontifex an possit dispensare, ut Missa dicatur cum una specie sola?
31 Inadvertentia inculpabilis excusat consecrantem unam solam speciem.
32 Consecratio noviter faciendâ in Missa, si prima fuerit invalida.
33 Sumpta Hostia consecrata, cur alia sit consecrandâ, unâ cum alio vino, si reparatur defectus in vino?
34 Scandalum, ut evitetur, sufficit consecrare solam speciem pro illa, quæ repta est inepta post sumptionem alterius.
35 Sacerdos si moriatur ad Altare post consecrationem, quid agendum?
36 Sacrificiu imperfectum hujus diei an suppleendum sequenti die?
37 Hostia sumpta si decumbat celebrans, an alius debeat sumere sanguinem, & perficere Missam? opinionem quatuor.
38 Celebrans si decumbat, & vires sumat sumpto vino Cretico, an Missam perficiat, si adstet alius Sacerdos jejunos?
De Sacrificio Missæ.

IGNIGNIS est & alia quæstio agitata à Theologis, Utrum essentia Sacrificii Missæ necessarîo exigat consecrationem utriusque speciei, panis scilicet, & vini; vel sufficiat consecratio unius speciei, tantum? in qua Scholastici, & Moralistæ dividuntur in duas classes; alii enim opinantur prædictam essentiam posse salvari in consecratione unius tantum speciei; & ita sentiunt Casalius lib. 2. de Sacrif. Missæ cap. 25. Bonacina disp. 4. de Sacrament. quest. ult. punct. 2. num. 7. & plures alii quos citat Palqualigus de Sacrificio nove Legis quest. 44. n. 3. & Maffius in 4. sent. disp. 4. quest. 4. num. 94. E contra alii defendunt, Consecrationem utriusque speciei esse de essentia Sacrificii Missæ; inter quos Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 75. sect. 6. Vers. Dico secundò. Eminentiss. Card. Bellarminus lib. 4. de Eucharistia cap. 22. Proposit. 2. & Eminentiss. Cardin. de Lugo de Eucharistia disp. 19. num. 105. præter alios, quos citant, & sequuntur idem Palqualigus d. quest. 44. num. 5. & Maffius d. disp. 4. quest. 4. num. 94. Argumenta pro utraque parte, omittis superfluitatibus, sunt sequentia.

Pro prima opinione, quod satis fit consecratio unius speciei ad essentiam Sacrificii Missæ, ita arguunt.

Primò: Ubi adaptatur definitio Sacrificii, ibi habetur ejus essentia. Sed in consecratione unius speciei tantum, sive fit panis, sive fit vini, adaptatur definitio Sacrificii. Ergo in una sola specie consecrata existit essentia Sacrificii Missæ. Minor propositio probatur. Definitio Sacrificii, ut ostendimus supra Decif. IV. num. 1. est ista: Sacrificiu est oblatio externa, soli Deo facta, qua in iustificationem ejus supremi Domini, à legitimo Ministro res aliqua sensibiles, & permanentes ritu mystico consecratur, & transfmutatur, in loco, & super Altari solemniter ad hoc deputato, pro remissione peccatorum, nec non presentis, æternæque felicitatis populi obtinenda. At omnes partes hujus definitionis verificantur tam in consecratione Hostiæ, quam in consecratione Calicis; sive in consecratione solius Panis, vel solius Vini. Ergo essentia Sacrificii Missæ salvatur etiam in una sola specie consecrata.

Secundò: Consecratio Corporis non dependet à consecratione Sanguinis; nec è contra. Igitur potest una absque alia validè fieri; & sicut ratio Sacramenti in una specie consecrata subsistit; ita & ratio Sacrificii in unius speciei consecratione potest stare.

Tertiò: Ratio Sacrificii inveniunt Missæ consistit essentialiter in consecratione, qua mysticè, & Sacramentaliter representatur Sacrificiu cruentum mortis Christi, quæ essentialiter sita est in separatione animæ à corpore. Sed in sola consecratione unius speciei sufficienter fit talis representatio, quia vi verborum consecrationis super pane ponitur solum Corpus sine anima, & sine Sanguine; & vi verborum super vino ponitur solus Sanguis sine Corpore, & sine Anima; et si in utraque consecratione per concomitantiam ponatur Corpus, Sanguis, & Anima Christi. Ergo in una sola specie consecrata habetur vera ratio, & essentia Sacrificii Missæ.

Quartò: Eadem efficacia representativa Sacrificii cruenti Crucis est in unius speciei consecratione, ac in consecratione ambarum; siquidem licet ex vi verborum vel solum Corpus, vel solum Sanguis ponatur in specie; attamen in utraque per concomitantiam, ut diximus, est totus Christus. Igitur sicut consecratio utriusque speciei representat Sacrificiu Crucis; ita consecratio unius solius speciei, quia idem totus Christus essentialiter est tam in una sola specie, quam in ambarum.

Quintò confirmatur: Nam Eucharistia, ut Sacramentum, in una sola specie representat mortem Christi, juxta verba Ecclésiæ, quæ dicuntur ad Corin-

munionem Lalcorum: O Sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria Passionis eius. Ergo sicut in Sacramento una species representat mortem Christi, sic una sola species in Sacrificio.

Sexto: Sacrificium Missæ debet esse ad formam Sacrificii Eucharistici incruenti facti à Christo in Cæna. Sed in illo Corpus Christi non erat exangue; neque ejus sanguis effusus de corpore. Ergo non est de essentia Sacrificii Missæ representare Corpus Christi exangue, vel Sanguinem separatam à Corpore per duplicem consecrationem.

Septimo: Christus dum consecravit in Emmaus, ubi fuerat invitatus post Resurrectionem à duobus Discipulis, speciem panis tantum consecravit, ut legitur in Luc. cap. 24. Vers. 30. Ergo in una sola specie datur essentia Sacrificii Missæ.

His tamen non obstantibus contraria sententia communiter defenditur à recentioribus ob sequentia fundamenta.

Primo: Sacrificium Missæ ad hoc specificè est à Christo Domino institutum, ut in ipso expressè representetur Sacrificium crucientium Crucis, in quo ipse Christus per realem occisionem, & separationem Corporis, & Sanguinis immolatus fuit. Sed hæc mystica immolatio, & separatio Corporis, & Sanguinis, vi verborum utriusque speciei, quia per consecrationem Panis, ex vi verborum, ponitur Corpus ejus mysticè à Sanguine separatam; & per consecrationem Vini ponitur Sanguis eodem modo separatam à corpore. Ergo essentia Sacrificii Missæ consistit non in consecratione unius solius speciei, sed in utriusque.

Secundo: Si Missæ Sacrificium fieri posset cum consecratione Panis tantum, vel solius Vini, id est contra ejus institutionem; in qua Christus illud instituit consecrando utramque speciem, & præcipiendo Discipulis, ut sub utraque specie consecrarent, ut habetur in Concil. Trident. sess. 22. cap. 1. Sed hoc esse non debet. Ergo.

Tertio: Præterea in Sacrificio Missæ debet esse reipso, quod fuit in typo in Sacrificio Melchisedech; cum Christus sit Sacerdos secundum ordinem Melchisedech, & Panem, & Vinum simul, Genes. 14. Vers. 18. Ergo essentia Sacrificii Eucharistici haberi non potest nisi in oblatione, & consecratione utriusque speciei.

Quarto: Sacrificium Missæ ordinatum est in remissionem peccatorum: ideò appellatur Propitiatorium, ut diximus supra Decis. XII. num. 7. Sed sine Sanguinis effusione non fit remissio, Hebr. 9. vers. 22. Ergo in Sacrificio Missæ non solus Panis consecratur; sed etiam vini intervenire debet, ut expressa habeatur effusionis Sanguinis representatio.

Quinto: Accedit universalis Ecclesiæ consuetudo, quæ nunquam passa est in ullo casu Sacrificium Missæ offerri sine utraque specie; ut probat Eminent. Cardin. Bellarminus d. lib. 4. de Eucharist. cap. 22. Vers. Idem colligitur. Eminent. Cardin. de Lugo de Sacramento Eucharistia disp. 19. n. 119. & Mastrius d. quest. 4. disp. 4. num. 100. ubi refellunt assertam dispensationem Innocentii VIII. cum Norvegis, ut ob defectum vini in una tantum specie Panis consecrarent, de qua Volaterranus lib. 7. Geographia cap. 4. Onuphrius Panvinus in Chronic. Anno 1490.

6 & Claudius Sainctes repetit. 10. de Eucharist. cap. 3. ubi non Innocentium VIII. sed Innocentium IV. nominat; & de utroque commentaria, & fabulosa est asserta dispensatio, quæ neque facta fuit, neque fieri potuisset contra id, ad quod significandum est institutum à Christo.

Sexto: Adjungitur aliud inconveniens, quod sequeretur, si essentia Sacrificii subsisteret in conse-

cracione unius speciei tantum; videlicet, quod non esset unum, sed duo Sacrificia, quæ in eadem actione fierent, unum sub specie Panis, & aliud sub specie Vini. Hoc autem dari, aut dici non debet; quia Christus instituit unicum tantum Sacrificium, sub utraque specie immolandum, ut ait Concil. Tridentinum d. sess. 22. cap. 1. & Missa est unum Sacrificium; non autem duo.

Septimo: Facit Rubrica, de qua infra num. 35. mandans, si post functionem unius speciei consecrata reperitur altera inepta, denudè consecrari utramque speciem. Cur ita? Si una fuit valide consecrata, quare reiteratur consecratio? Utique ut ex consortio utriusque speciei resiliat expressa representatio mortis Christi, in qua consistit essentia Sacrificii Eucharistici.

Hæc tenent opinio, quæ, ut dixi, communior, & probabilior est, & quam amplectitur etiam Diana part. 10. tract. 16. Miscell. 6. resol. 63. quæ in coordinato posita est tom. 2. tract. 1. resol. 229. & pariter in coordinato tom. 3. tract. 1. resol. 47. desumpta ex Diana antiquo in part. 8. tract. 1. resol. 23. breviter est respondendum argumentis contrariis.

Nam Ad primum ita respondet Mastrius d. disp. 4. q. 4. num. 103. videlicet: Si Sacrificium sumatur solum pro reali oblatione, & immutatione rei in honorem Dei, sic in singulis speciebus Eucharistia, & in qualibet per se ratio Sacrificii invenitur. At utriusque si consideretur, quod est speciale in Sacrificio Eucharistia ex vi sue institutionis, quid mirum sit expressè, & completa representatio Sacrificii crucientium in Cruce præstiti; hæc mystica quedam nuntiatio, & corporis à Sanguine separatio; plane in hoc sensu negotii assumptum; non enim ita clare, & completa passio Christi representatur in consecratione unius solius speciei, sicut in utraque. Et in hæc ratione pedem haurit omnes Theologi hæc opinionem sequuntur; advertentes, non satis esse considerare essentiam Sacrificii in genere; sed essentiam Sacrificii Eucharistici ita instituti, ut representent expressè separationem Sanguinis à corpore Christi, & consequenter etiam ejus animæ, realiter factam in Cruce; & hæc expressam representationem non habemus in consecratione unius speciei tantum; sed in consortio utriusque.

Ad secundum argumentum contrarium respondetur; nonnullos DD. probabilem opinionem dixisse illam, quæ tenet, Sacerdotem, qui non intendit sacrificare, nec consecrare utraque speciem, invalidè consecrare unam speciem tantum; ea ratione, quia Christus ita instituit Sacramentum Eucharistia, ut simul illud instituerit in ratione Sacrificii; nec voluerit fieri Sacramentum sine Sacrificio, nec Sacrificium sine Sacramento, prout ipse eodem tempore, & eadem actione in novissima cæna consecravit, & sacrificavit, & sic fieri per Apostolos, & Sacerdotes præcepit, quibus non dedit duas potestates separatas ad consecrandum tantum, & ad sacrificandum tantum; sed unicam ad simul consecrandum, & sacrificandum, ut dicitur Suarez in 3. p. D. Thom. tom. 3. disp. 43. §. Dico primo, Eminent. Cardin. de Lugo de Eucharistia disp. 19. num. 103. & Diana part. 10. tract. 16. resol. 62. quæ in Coordinato est d. tom. 2. tract. 1. resol. 228. Sed postposita hæc opinio speculativa, quia in praxi servatur contrarium; nam consecrata Hostia, ostenditur adoranda à populo antequam sit consecratus Calix; respondetur ad argumentum; subsistere Sacramentum in consecratione unius speciei tantum; sed non subsistere Sacrificium; quia Eucharistia ut Sacramentum instituta est à Christo per modum cibi; & una sola species consecrata constituit Corpus Christi, aptum ut manducetur per modum cibi spiritualis; ac Eucharistia ut Sacrificium instituta est per modum Victimæ immolatæ; & talis modus non habetur, nisi per consecra-

secrationem ambarum specierum; ita ut vi verborum ponatur Corpus separatam à Sanguine, & Sanguis separatam à Corpore; & hoc modo fiat expressa representatio Sacrificii crucientium completi à Christo in Cruce per effusionem Sanguinis, & illius separationem à Corpore. Est igitur discrimen in ratione Sacramenti, & in ratione Sacrificii; & ideò argumentum non concludit.

Ad tertium respondetur: Quod licet aliquo modo per consecrationem unius speciei tantum repræsentetur mors Christi, quia vi verborum ponitur Corpus, non posito ibi Sanguine; vel ponitur Sanguis, non posito ibi Corpore, nihilominus multò clarius, & expressius declaratur, & exprimitur realiter separatam, quæ facta est in Cruce, Corporis Christi à Sanguine ipsius; & eisdem Sanguinis à Corpore. Cum igitur tota ratio Sacrificii Missæ pendeat ex voluntate Christi instituentis, qui voluit, quod illa realis separatam Sanguinis à Corpore clarius, & expressius representaretur per consecrationem utriusque speciei; hæc de causa essentia Sacrificii stare non potest in una sola specie consecrata.

Ad quartum respondetur; negando paritatem efficaciarum representativarum Sacrificii crucientium in una specie sola, sicut in ambabus; quia licet tam in una specie consecrata, quam in alia existat Sacramentaliter totum Christus habens non corpus exangue, sed corpus vivum cum suo sanguine; nihilominus, ut dictum est, consecratio ambarum specierum magis clarè, & expressè representat mortem Christi, quam peritiam in Cruce; quia per utramque consecrationem ponitur separatam Corpus à Sanguine; & sanguis à corpore vi verborum, & per illam separationem resiliat prædicta clara, atque expressa manifestatio.

Ad quintum respondet Pasqualigus de Sacrificio nove legis d. q. 44. num. 13. Quod Eucharistia non representat mortem Christi, nisi quatenus est victimæ, quæ supersuit Sacrificio, atque adeò dependenter ab ipso Sacrificio, seu aitione Sacrificiandi: unde licet in una specie sit totum Sacramentum, non tamen est tota representatio; sed tantum inadequate, quia se habet ut pars victimæ occisæ; & representat mortem Domini cum ordine ad aliam partem; & quatenus supponit victimam occisam mysticè in consecratione utriusque speciei.

Ad sextum respondetur; quod Sacrificium incruentum, & Eucharisticum oblatum à Christo in cæna fuit expressè significativum ejus mortis futuræ; & ideò consecravit, & immolavit sub utraque specie; ut igitur Sacrificium Missæ sit ad formam illius Sacrificii oblato à Christo in cæna, debet fieri cum consecratione utriusque speciei. Nec implicat, quod in illo Sacrificio representatio esset de morte futura; in Sacrificio autem Missæ sit representatio de morte præterita; quia hæc est differentia tantum accidentalitatis, quæ non variat essentialitèr Sacrificium Missæ; quod quidem est idem specie cum Sacrificio cæna; nam in utroque Sacrificio est eadem res oblata, & idem offerendi modus per mysticam, & Sacramentalem immolationem. Satis ergo nobis est, quod Sacrificium Missæ ex sui institutione significet, ac representet passionem, & mortem Christi sive præteritam, sive futuram; ut doctè explicat Mastrius in 4. d. disp. 4. quest. 5. n. 109.

Ad septimum respondetur, quod equidem gravissimi Ecclesiæ Patres, quos refert Bonacina de Sacram. Euchar. disp. 4. qu. 2. punct. 3. n. 5. opinati sunt, Christum Dominum consecrasset Eucharistiam, dum in castello recumberet cum duobus illis Discipulis, unus quorum vocabatur Cleophas, & creditur fuisse frater S. Joseph sponsi Deiparæ Virginis, & pater Apotolorum Jacobi minoris, & Judæ Thadæi, ut notat Menochius in Histor. Sacra. De Sacrificio Missæ.

lib. 8. cap. 4. num. 1. Quod autem ibi consecrata fuerit Eucharistia, habentur tres rationes; una, quod Evangelista Lucas utitur illis verbis, Cognoverunt eum in fractione panis. Luc. 24. Vers. 35: per quæ verba denotatur Eucharisticum Sacramentum. Ali. 2. q. 1. ad Cor. 10. 16. Altera, quia Christus non benedixit Panem antequam sederet ad mensam; sed cum sedisset: Et factum est, dum recumberet cum eis, accepit panem, & benedixit, ac fregit, & porrigebat illis. Luc. 24. Vers. 30. Ideò illa non fuit benedictio Mensæ, sed consecratio Eucharistia. Tertia, quia ait textus ibid. Et aperti sunt oculi eorum, & cognoverunt eum: quod est proprium Venerabilis Sacramenti illuminare corda fidelium ad cognoscendum, & amandum Deum, ut confiterentur Cornelius à Lapide, Barradas, & Tirus super d. cap. 24. Luc. Vers. 30. & Menochius d. lib. 8. cap. 4. num. 2. Nihilominus alii Ecclesiæ Doctores autumant, benedictionem illam, ac fractionem Panis non fuisse consecrationem Sacramentalem Eucharistia, ad quam sumendam prædicti discipuli non videbantur preparati; sed fuisse simplicem Mensæ benedictionem, ut cibum corporalem sumerent, ut ex Cornelio Janenio, & Gulielmo Estdio notat Menochius d. num. 2. Quare Pasqualigus d. q. 44. num. 15. ita respondet: Non est certum, quod tunc Christus consecraverit; & si consecravit, non est certum, an consecraverit in una tantum specie. Quisquid tamen sit, dato quod consecraverit, id fuit ex suprema auctoritate, quam habebat, ut institutor Sacrificii: & non est usus Sacrificio instituto per Ecclesiæ in ultima cæna; sed alio speciali Sacrificio, tunc soli benedixit. Eandem responsonem dat Bonacina in cit. disp. 4. q. 2. punct. 3. num. 7.

Stante igitur hæc communi, & magis probabili opinione, quod ambæ species Panis, & Vini, necessariæ sint ad essentiam Sacrificii Missæ; adeò ut una sine altera absque gravi Sacrilégio consecrari non possit, ut habetur in cap. Comprimus. De Consecr. dist. 2. relatò etiam à Reginaldo in Praxi fori Pœnitent. lib. 29. num. 13. ex eodem notanda sunt sequentia documenta ad majorem Sacerdotum instructionem.

Documentum primum. Illicitum esse de se, formaliter, seu directè intendere Sacrificii mutilationem, id est consecrare sub una tantum specie, quia præceptum divinum est negativum, videlicet, ut nunquam fiat Sacrificium cum una sola specie, ut ait Suarez in 3. p. tom. 3. disp. 43. sect. 4. & Reginald. d. lib. 29. num. 15. & qui sic consecraret grave Sacrilégium committeret.

Documentum secundum. Nulla de causa, non tam privata, sed neque publica, licitum esse Sacerdoti directè unam solam speciem consecrare; puta si vinum haberi non posset, celebrare cum sola Hostia pro communicando infirmo; vel ut populus Missam audiat. Reginald. d. lib. 29. num. 15. Bonacina d. disp. 4. qu. 2. punct. 3. num. 9.

Documentum tertium. Esti aliqui Doctores antiqui scripserint, Summum Pontificem posse dispensare, ut fiat Sacrificium cum consecratione unius speciei tantum, quos citat Bonacina d. lib. 29. num. 13. & Pasqualigus d. quest. 46. num. 1. & 2. Contrarium tamen est tenendum juxta probabiliorem opinionem Theologorum, & Canonistarum, quos cumulat idem Pasqualigus ibid. num. 3. ob plurimas rationes per eundem relatas, quarum præcipua est, quod consecratio utriusque speciei est de præcepto Divino; & de intrinseca ratione Sacrificii Eucharistici. Eminent. Cardin. de Lugo de Sacram. Eucharist. d. disp. 19. sect. 8. per totam idem affirmans.

Documentum quartum. A peccato transgressionis prædicti præcepti Divini excusat inadvertentia inculpabilis, qualis censetur illa, si quis bona fide putans,

putans, se ponere vinum in Calice, poneret aquam; & sic consecraret solum Panem, & postquam comprehendit, esse in Calice aquam, non posset absolute reperiri Vinum consecrandum; vel non sine magno scandalo, aut periculo. Reginaldus d. lib. 29. num. 14.

Documentum quintum. Si celebrans, ante consecrationem, cognoscat defectum essentialem in substantia Panis, vel Vini, projiciat; & Panem, seu Vinum absque defectu substituat, & consecret. Si vero id cognoscat post consecrationem, debet iterum consecrare, vel Hostiam solum, si illa sola habeat defectum, vel Vinum solum, si in ipso tantum defectus sit; vel utrumque, si utraque sit materia inepta. Rubrica Missalis de defectu in celebr. Miss. occurrit. cap. 3. num. 4. & cap. 4. num. 3.

Documentum sextum. Si Sacerdos deprehendat defectum in speciebus post consecrationem, ante assumptionem, iterum consecret vel unam, vel ambas species, removendo ab Altari illam, vel illas, in quibus erat defectus. d. Rubrica Missalis cap. 3. num. 5. & cap. 4. num. 4. At si defectus deprehendatur post assumptionem specierum consecrarum; tunc debet iterum consecrare novam Hostiam, & novum vinum, & utrumque iterum sumere; & hoc quavis defectus fuisset non solum in utraque specie consecrata, sed etiam si in una tantum, sive in specie Panis, sive in specie Vini, dicta Rubrica Missalis cap. 3. num. 6. & cap. 4. num. 5. Sanctus Thomas 3. part. qu. 83. art. 6. ad Quartum. Ratio est, nam licet una ex speciebus fuerit valide consecrata, quia altera defecit, non potuit expressè repræsentare Sacrificium cruentum Crucis, ad quam expressam repræsentationem, ut dictum est supra num. 11. & 12. requiritur utraque species valide consecrata in eadem actione, & Sacrificio Missæ. Excipitur Rubrica Missalis d. cap. 4. num. 5. nisi timor sit scandalum; tunc enim ad scandalum evitandum satis est consecrare noviter aliam speciem ab illa, quæ reperta fuerit inepta, & eam consecratam statim sumere. Bisus in Hierurgia tom. 2. Verbum Vinum. §. 7.

Documentum septimum, & ultimum. Si Sacerdos celebrans ita graviter infirmetur post consecrationem unius, vel ambarum specierum, ut profectui Sacrificium non valeat; Missa expleri debet per alium Sacerdotem ab eo loco, ubi ille defuit; & in casu necessitatis etiam per non jejunum. Rubrica Missalis d. tit. cap. 10. num. 3. Diana par. 10. tract. 11. resol. 4. quæ in Coordinato obtinuit sedem in tom. 2. tract. 1. resol. 239. ubi movet dubium; quid agendum, si alius Sacerdos haberi non possit, nisi die sequenti; an sit complendum Sacrificium relictum imperfectum antecedenti die ob mortem celebrantis? Et respondet, affirmare Henricus lib. 9. cap. 40. n. 1. & Tamburinus in Opusc. de Sacrific. Missæ lib. 2. cap. 8. §. 1. num. 6. & ibi Sæ non expunctus verb. Missa num. 38. Sed negare Avelam de Sacram. Eucharistia quæst. 11. scilicet 2. cui ipse Diana adhæret, ea ratione, quia per dilationem unius diei non esset una moralis actio per continuationem moralem; unde in tali casu, satis esset, ut in alia Missa sumerentur Species consecrate, quæ in Altari remanserunt ob decubum celebrantis antedicti. Quod si idem celebrans decumberet post Communionem Hostiæ, an alius Sacerdos debeat supplere sumendo Sanguinem? & Missam perficiendo usque in finem? Diana par. 10. tract. 12. resol. 15. Coordinatus autem d. tom. 2. tract. 1. resol. 240. ponit quatuor opiniones. Primam, quod non sit opus alia perfectione Sacrificii, secundam, quod non sit opus perficiendum Sacrificium ab alio Sacerdote, qui Speciem Sanguinis sumat, & Missam compleat. Tertiam, quod alius Sacerdos in tali casu debet Panem novum, & novam Vinum consecrare, & sumere

unà cum Sanguine, qui non fuit sumptus à celebrante defuncto. Quartam, quod alius Sacerdos debet tantum consecrare novam Hostiam, & illam sumere cum speciebus Vini jam consecratis à primo Sacerdote, & omnis opinio habet suos Doctores; ipse tamen Diana amplectitur opinionem secundam, quæ quidem fundatur in Rubrica Missalis d. c. 10. n. 3. ibi: Missa per alium Sacerdotem explatur ab eo loco, ubi ille defuit, & in casu necessitatis etiam per non jejunum.

Tandem Lector notet curiosum Casum. Celebrans 40 cadit in deliquium post consecrationem. Juvatur ab assistentibus exhibitione vini cretici, quo sumpto reasumit vires: adstat alius Sacerdos jejunus; quis horum debet perficere Missam? Respondit Gobat in Theol. experim. tract. 2. num. 806. quod ipse celebrans, etsi non amplius jejunus, debet solum Sacrum continuare, postposito alio Sacerdote jejunato, quia præceptum divinum de Sacrificio perficiendo ab eo, qui cepit, prævalet præcepto jejunii naturalis, quod omnino videtur desinere in tali casu.

DECISIO XXXIII.

ARGUMENTUM.

Celebratio Theologorum Controversia, An fructus, seu valor Sacrificii Missæ sit infinitus, vel finitus? breviter, sed clarè examinatur, & resolvitur. Fructus Missæ triplex, generalissimus pro tota Ecclesia Catholica; Medius pro dantibus stipem; & Specialissimus pro celebrante. Utrum una Missa tantum proficiat applicata uni, quantum si pluribus applicetur? Omnes cooperantes Sacrificio Missæ magnam fructus partem reportant auctoritatibus, & exemplis comprobatur. Stipendia pluræ pro una Missa an licitè recipiantur?

SUMMARYUM.

- 1 Missa valor, seu fructus an sit finitus, vel infinitus?
- 2 Missa fructus triplex, Meritorius, Impetratorius, & Satisfactorius.
- 3 Fructus satisfactorius in Missa habetur semper infallibiliter.
- 4 Offerentes Missam sunt sex.
- 5 Christus est primus, & principalis offerens in Missa.
- 6 Sacerdos celebrans est secundus offerens in Missa.
- 7 Ecclesia Universalis dicitur offerre Sacrificium Missæ.
- 8 Missa Sacrificio actualiter cooperantes dicuntur offerentes.
- 9 Interofferentes Sacrificio Missa inter offerentes numerantur, & reportant fructuum specialissimum. Et num. 53.
- 10 Missam audire impendit cupientes, dicuntur spiritualiter offerre.
- 11 Fructus Missæ alius est opere operato; alius est opere operantis. Et uterque in quibus consistat?
- 12 Celebrantibus absque devotione parvus, aut nullus est fructus ex opere operantis.
- 13 Missa fructus ex opere operantis est finitus, & limitatus.
- 14 Missa valor ex opere operato an sit finitus, vel infinitus magna est altercatio inter Theologos.
- 15 Argumenta pro infinitate valoris Missæ ex opere operato.
- 16 Missa est idem Sacrificium cum Sacrificio canæ, & Crucis.
- 17 Christus est dignitatis infinitus.

- 18 Baptismus ex opere operato remittit totam penam.
- 19 Merita Christi sunt infinita.
- 20 Commemoratio multorum fit in Missa.
- 21 Missa fructus crescit, crescent devotione offerentium.
- 22 Missa valor non decrevit ob multitudinem adstantium.
- 23 Lux candelæ, & Vox hominis sive diminutione communicatur multis.
- 24 Missa una an tantum valeant pro uno, quantum pro pluribus?
- 25 Argumenta, quod valor Missæ sit limitatus, & finitus.
- 26 Ecclesia multiplicat Missas pro eadem necessitate.
- 27 Iniquum est applicare uni tantum, quod profectus potest multis.
- 28 Morituri ordinant pro se plures Missas.
- 29 Stipendia pluræ pro una Missa prohibitum est accipere.
- 30 Alio Sacerdoti celebrantis est valoris finiti.
- 31 Legata perpetua Missarum non debent esse superflua.
- 32 Orationum diversitas in Missa non inutilis.
- 33 Charitatis Legæ omnibus præfesse debemus.
- 34 Applicatio Sacrificii Crucis in Missa sit limitato modo.
- 35 Missa Sacrificium in se, & in adu primo est valoris infiniti in applicatione, & in adu secundo est finiti valoris.
- 36 Christus cur voluerit, sua merita infinita applicari nobis in Missa modo finiti, & limitati?
- 37 Sacrificium Missæ in eternum veniabile: cruentum Crucis non.
- 38 Christus nunc non meretur, neque satisfacit.
- 39 Baptizantes plures eodem tempore faciunt plura Sacramenta.
- 40 Fructus Missæ ex opere operato est totus illius, qui facit celebrare Missam.
- 41 Fructus Missæ triplex, generalissimus, medius, & specialissimus.
- 42 Numerus major, vel minor assistentium Missæ non præjudicat.
- 43 Candelæ æquè illuminat flantes in eadem sphaera.
- 44 Cap. Non mediocriter 24. de Consecrat. dist. 5. multipliciter declaratur.
- 45 Sacrificia Missæ in toto orbe celebrata præsent omnia fidelibus, exceptis excommunicatis, & existentibus in peccato mortali.
- 46 Ego volo celebrare Missam &c. est oratio habens Indulgentiam quadraginta annorum toties, quoties recitatur ante Missam.
- 47 Sacrificia Missæ inferrentes, & cooperantes participant de fructu medio ejusdem Sacrificii.
- 48 S. Thomas Aquinas inserviebat Missæ. Idem facit Dux Venetiarum.
- 49 S. Wenceslaus Dux Bobemie serbat triticum, & vinum exprimebat pro Missa.
- 50 S. Teresa erat sollicita in rebus spectantibus ad Sacrificium Missæ.
- 51 Anima donatoris domus pro fabricanda Ecclesia liberatur à Purgatorio, in primæ Missæ celebratione.
- 52 S. Severus de Montefalco inventum thesaurum expendit in constructione Ecclesiarum.
- 53 Fructus Missæ pro celebrante est equalis, ac major fructus illius, qui dat stipendium pro celebratione.
- 54 Sacerdotes numquam celebrantes peccant mortaliter.
- 55 Episcopi debent vel quantitè audire Missam, vel eam celebrare.
- 56 Stipendium pro Missa quare sit licitum?
- 57 Missa una satisfieri non potest pluribus stipendiis.

- 58 Decretum Urbani VIII. de unico stipendio pro qualibet Missa.
- 59 Propositiones damnate ab Alexandro VII. circa stipendia Missarum.
- 60 Stipendia pluræ pro una Missa an aliquando licitè accipiantur.

Sequitur, ut explicemus, An fructus, seu valor Sacrificii Missæ sit finitus, vel infinitus? nam ex hac questione pendet resolutio diversorum dubiorum; & præcipue, An una Missa tantum proficiat celebrata pro uno solo, quantum si celebretur pro pluribus? Et an licet Sacerdoti recipere plura stipendia à diversis petentibus Missam, & celebratione unius Missæ possit omnibus satisfacere? In qua questione, (quam Matruius in 4. sent. quæst. 6. num. 115. & ibi Coninch. qu. 83. art. 1. dub. 10. vocant obsecrissimam, & implicatissimam, eò quia Auctores in ea, etsi prolixè, confusè nimis loquuntur) nos pro tenuitate nostri ingenii brevitati, & claritati studentes, quid tenendum sit, & dicendum, juxta proximè Ecclesiæ Catholicæ hic demonstrabimus. Sunt autem præmittenda tria.

Primum est, quod fructus, seu valor Sacrificii Missæ est triplex, Meritorius, Impetratorius, & Satisfactorius. Eminent. Card. de Lugo de Sacrament. Euchar. disp. 19. num. 122. Tambur. de Sacrific. Missæ lib. 2. cap. 2. §. 1. num. 2. Meritum resultat ex Sacrificio Missæ, quia cum sit opus sanctum, & Deo gratissimum, aptum est ex condigno causare meritum in illis, qui in statu gratiæ illud operantur, prout fit in cæteris piis operibus, ut notat idem Card. de Lugo d. num. 122. Imperator est concessio bonorum tum spiritualium, tum temporalium, quæ dantur à Deo virtute hujus Sacrificii, ut ostendimus supra Decis. XII. §. 23. & seqq. & habetur in Concil. Trident. sess. 22. cap. 2. & can. 3. quæ etiam bona à Missæ Sacrificio proveniunt tam justis, quam peccatoribus referuntur à Collegio Salmantico. tom. 11. de Sacramentis in genere tract. 5. c. 4. num. 17. Satisfactio est remissio peccatorum, quæ solvere justè debent vel in hac vita, vel in Purgatorio ob peccata jam confessæ, & deleta; quæ quidem vis satisfactoria est propriissima hujus cruenti Sacrificii; nam sicut in Sacrificio cruento Crucis facta fuit pro omnibus ad satisfactionem, sic in isto per applicationem fit ad efficaciam. d. Colleg. Salmantico. d. c. 4. n. 11. & Matruius d. disp. 6. n. 113. dicens, quod hic fructus satisfactorius est communis Theologorum sententia habetur semper infallibiliter.

Secundum præmissum. Offerentes Sacrificium Missæ Senarii sunt, videlicet sex in ordine. Primus est Christus Dominus, tamquam principalis Sacrificans, tum quia in Cruce omnia, & singula Sacrificia futura Patri æterno pro nobis obtulit; tum quia Sacerdos celebrans ejus nomine celebrat, & in ejus persona consecrat; & ipse Christus per suam humanitatem, tamquam instrumentum divinitati conjunctum, concurrendi ad transubstantiationem, in qua consistit formalis ratio hujus Sacrificii; tum etiam quia idem Redemptor non solum liberatur habet Sacrificium suo nomine à Sacerdotibus Deo Patri oblatum; sed etiam quia creditibile est, eum tamquam summum Sacerdotem in casu, singula Sacrificia, quæ fiunt in terris Patri suo, offerre actu elicitò ob majorem in Patrem reverentiam, & in nos homines amorem, & charitatem. Suarez in 3. p. D. Thom. disp. 77. sect. 1. Col. 6 leg. Salmant. d. tract. 5. c. 2. n. 3. & seqq. Et Eminent. Card. de Lugo d. disp. 19. sect. 7. Secundus offerens est homo Christianus Sacerdotali characterè insignitus, qui ab ipso Christo habet potestatem consecrandi, & sacrificandi, ut ostendimus Decis. VII. n. 19. & docet S. Thomas 3. p. q. 82. art. 7. & 8. atque